

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/7/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513218378
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7513218378.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, proti žalovanej Ž. I., P.. XX. XX. XXXX, Y. E., O. XXX, v konaní o zaplatenie 569,80 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluvná podmienka obsiahnutá v čl. 2. bod 2.5. v Dodatku k zmluve o pripojení č. A6170479 zo dňa 20. 02. 2012 v znení "V prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku /najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti/ je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 131,- Eur. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny a DPH /uvedenú v bode 1.2 v rámcčku označenom číslom 5/ a kúpnou cenou s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi /uvedenú v bode 1.2 v rámcčku označenú číslom 4/. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku /napr. odstúpením od zmluvy alebo porušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c.) tohto článku /. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte ostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy podniku účastníkovi", je neprijateľná.

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v čl. 3 bod 3.7 v Dodatku k zmluve o pripojení č. č. A6170479 zo dňa 20. 02. 2012, v znení: " Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1. bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku, konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4, vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah prílohy č. 1 Dodatku, by spôsobilo, že Podniku by vznikla škoda /minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT/", je neprijateľná.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 438,80 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z uvedenej dlžnej sumy, za čas od 24. 07. 2012 do zaplatenia, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamieťa.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 77,97 Eur, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

o d ŏ v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplata sumy 569,80 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 24. 07. 2012 do zaplata a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel Zmluvu č. A6170479, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy, žalobca vypožičal žalovanej 1 ks SIM karty, ktorá jej umožňovala využívanie telekomunikačných služieb poskytovaných žalobcom. K SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo: XXXXXXXXXX. Žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vo výške 441,80 Eur vyfakturovaných žalobcom v období od marca do mája 2012.

Žalobca v snahe predísť procesnej neistote pri posudzovaní nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody vo výške 131,- Eur, s poukazom na to, že v inom súdnom konaní, v ktorom bola dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie, bolo ustanovenie dodatku týkajúce sa zmluvnej pokuty označené ako neprijateľná zmluvná podmienka, a to rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/91/2011. V súlade s ust. § 53a Občianskeho zákonníka /ďalej len „OZ“/ je žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa takejto podmienky. Žalobca sa preto zdržal jej používania. Žalobcovi, ale vznikla škoda zodpovedajúca rozdielu medzi predajnou cenou mobilného telefónu/telefonického zariadenia a jeho akciovou cenou, t. z. predstavuje škodu žalobcu, ktorú žalovaná spôsobila tým, že získala mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za zvýhodnenú cenu oproti trhovej tak, že podpisom dodatku sa zaviazala používať služby, a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby. Žalovaná si bola v zmysle Dodatku vedomá, že mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie je jej predávané za akciovú cenu, ktorá sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa zaviazala užívať služby po dobu dohodnutú v dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo vznik škody žalobcovi (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia). Okrem tejto škody mala vzniknúť žalobcovi aj ďalšia škoda, ale z dôvodu náročnosti dokazovania si ju neuplatnil.

Uplatnenú škodu vo výške 131,- Eur žalobca vypočítal ako rozdiel medzi akciovou cenou vo výške 1,- Eur za mobilný telefón typu Nokia X3 Touch and Type a predajnou cenou uvedeného mobilného telefónu vo výške 132,- Eur.

Žalobca súčasne uviedol za predpokladu, že súd vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu hodného osobitného zreteľa, bude považovať uplatnenú škodu za neprimerane vysokú, by na základe voľnej úvahy výšku škody znížil.

Vzhľadom na omeškanie žalovanej, žalobca zaslal žalovanej upomienku dňa 09. 07. 2012, na ktorú žalovaná nereagovala ani čiastočnou úhradou. Po zaslaní pokusu o pokonávku žalovanej, bola časť pohľadávky vo výške 3,- Eur odpísaná, preto si ju žalobca v tomto konaní neuplatnil. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy 569,80 Eur za čas od nasledujúceho dňa po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 24. 07. 2012 do zaplata.

V priebehu konania, dňa 19. 12. 2013, vstúpilo do konania na stranu žalovanej Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Bratislava. Dňa 22. 01. 2014 bola žalovaná vyzvaná, či súhlasí so vstupom uvedeného združenia do konania, avšak žalovaná sa nevyjadrila k uvedenému vstupu. Následne dňa 11. 03. 2014 vstúpilo do konania ďalšie združenie pod názvom Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Prešov.

Súd uznesením č. k. 12C/7/2014 - 69 zo dňa 29. 04. 2015 nepripustil vstup vedľajších účastníkov na strane žalovanej, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 16. 06. 2015.

Žalovaná sa ani k doručenej žalobe a k pripojeným listinným dôkazom nevyjadrila, napriek tomu, že bola poučená v zmysle uznesenia o procesných poučeníach, ktoré prevzala dňa 28. 01. 2014. Z toho dôvodu súd postupoval v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednáva, na základe listinných dôkazov predložených žalobcom, v súlade s ust. §115a O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávania v drobných sporoch.

Podľa ust. § 156 ods. 1 O. s. p., rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. A6170479 zo dňa 20. 02. 2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovanou ako fyzickou osobou - nepodnikateľkou bolo zistené, že žalobca poskytol žalovanej SIM kartu č. XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX a účastnícky program: Vol.do vš.sietí 100 + a Vol.s.Víkend+.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení č. A6170479 zo dňa 20. 02. 2012 bol žalovanej odpredaný mobilný telefón značky Nokia X3 Touch and Type za kúpnu cenu po poskytnutí spotrebiteľskej zľavy vo výške 1,- Eur. Z Dodatku tiež vyplynulo, že účastník si je vedomý, že bežná maloobchodná spotrebiteľská cena mobilného telefónu bez zľavy sa predáva za 132,- Eur. Doba viazanosti bola určená na 24 mesiacov od uzavretia Dodatku.

Súčasťou podmienok Dodatku bola aj zmluvná pokuta upravená v čl. 2 bod 2.5 v znení „V prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku /najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti/ je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 131,- Eur. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny a DPH /uvedenú v bode 1.2 v rámečku označenom číslom 5/ a kúpnu cenu s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi /uvedenú v bode 1.2 v rámečku označenú číslom 4/. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku /napr. odstúpením od zmluvy alebo porušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c.) tohto článku /. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte ostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy podniku účastníkovi.“.

Podľa čl. 3 bodu 3.7 uvedeného Dodatku vyplynulo, že „Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1. bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku, konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4, vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah prílohy č. 1 Dodatku, by spôsobilo, že Podniku by vznikla škoda /minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT/.“.

V pokuse o pokonávku zo dňa 09. 07. 2012 žalobca vyčíslil dlh žalovanej za poskytnuté elektronické komunikačné služby vo výške 618,62 Eur, vrátane zmluvnej pokuty/náhrady škody. V uvedenom pokuse bola uvedená dodatočná lehota na plnenie, najneskôr do 23. 07. 2012.

Žalobca vyfakturoval žalovanej mesačné poplatky:

- f. č. 2152417570 zo dňa 10. 05. 2012, splatnej 24. 05. 2012, na sumu 84,44 Eur za obdobie od 08. 05. 2012 do 07. 06. 2012,

- f. č. 2148968540 zo dňa 10. 04. 2012, splatnej 24. 04. 2012, na sumu 209,53 Eur za obdobie od 08. 04. 2012 do 07. 05. 2012,

- f. č. 2145539857 zo dňa 10. 03. 2012, splatnej 24. 03. 2012, na sumu 143,50 Eur za obdobie od 20. 02. 2012 do 07. 04. 2012.

F. č. 2148967859 zo dňa 10. 04. 2012, splatnej 24. 04. 2012, na sumu 2,33 Eur žalobca vyfakturoval žalovanej upomienku a mesačný poplatok poistenie faktúr za obdobie 08. 04. 2012 do 07. 05. 2012.

F. č. 2145539296 zo dňa 10. 03. 2012, splatnej 24. 03. 2012, na sumu 1,- Eur žalobca vyfakturoval mesačný poplatok poistenie faktúr za obdobie 08. 03. 2012 do 07. 04. 2012.

F. č. 2152417141 zo dňa 10. 05. 2012, splatnej 24. 05. 2012, na sumu 1,- Eur žalobca vyfakturoval mesačný poplatok poistenie faktúr za obdobie 08. 05. 2012 do 07. 06. 2012.

V zmysle článku 5, bod 5.1 písm. b/ Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko a.s., ďalej VPP, má spoločnosť Orange Slovensko právo na úhradu ceny poskytnutej Služby, administratívnych a iných poplatkov, podľa cenníka. V zmysle článku 11 bod. 11.10, účastník uhradí cenu poskytnutých, alebo požadovaných služieb na základe faktúry spoločnosti Orange Slovensko. V zmysle bodu 11.14 spoločnosť Orange Slovensko, má nárok na úrok z omeškania v prípade, že účastníkom zmluvy je fyzická osoba nepodnikateľ v zákonom stanovenej výške.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a/, Zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických telekomunikáciách, účinného v čase uzavretia Dodatku, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa odseku 12 písm. a.), b.) uvedeného ustanovenia, účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,

b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, pretože v danom prípade sa jedná o právny vzťah medzi účastníkmi vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, kde na jednej strane vystupuje žalobca ako poskytovateľ služby, ktorá tvorí predmet jeho podnikania a na druhej strane žalovaná ako spotrebiteľ- nepodnikateľ.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli Zmluvu o poskytovaní verejných služieb dňa 20. 02. 2012 a Dodatok k uvedenej zmluve v totožný deň. Žalovaná porušila dohodnuté podmienky, pretože nezaplatila faktúry za poskytnuté elektronické služby v zmysle uzavretej Zmluvy a Dodatku, pričom tieto služby riadne využívala. Žalovaná v súlade s vyššie citovaným ustanovením Zákona č. 351/2011 Z. z. bola povinná vykonať úhrady za poskytované služby žalobcom vo výške 441,80 Eur. Po zaslaní pokusu o pokonávku, bola časť pohľadávky vo výške 3,- Eur odpísaná a preto si ju žalobca neuplatnil v konaní. V dôsledku porušenia povinnosti, vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie uvedenej dlžnej sumy, ako aj právo na zaplatenie úroku z omeškania, pretože žalovaná

nezaplatila za poskytnuté služby v lehote splatnosti jednotlivých faktúr, ani v dodatočnej lehote, ktorú jej určil žalobca v pokuse o pokonávku.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu uplynutím dodatočnej lehoty určenej žalobcom na plnenie v pokuse o pokonávku. Táto lehota uplynula dňom 23. 07. 2012, tzn. prvým dňom omeškania bol deň 24. 07. 2012. Výška úroku k uvedenému dňu omeškania sa riadi ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 586/2008 Z.z. V zmysle uvedeného ustanovenia, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dnu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky predstavovala výšku 0,75 % k prvému dňu omeškania, z týchto dôvodov súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,75 %.

Je nepochybné, že v zmysle Dodatku k Zmluve o pripojení č. A6170479 zo dňa 20. 02. 2012, bola uvedená zmluvná pokuta vo výške 131,- Eur, a to za poskytnutie mobilného telefónu. Spôsob dojednania zmluvnej pokuty nasvedčoval tomu, že táto pokuta mala byť použitá v prípade porušenia povinností obsiahnutých v Dodatku, pričom zmluvná pokuta sa prelínala z hľadiska dôvodov pre použitie zmluvnej pokuty, aj so zaplatením náhrady škody. Aj zmluvná pokuta aj náhrada škody boli stanovené tak, že predstavovali rozdiel medzi zľavnenou akciovou cenou a maloobchodnou cenou konkrétneho mobilného telefónu podľa čl. 3 bod 3.7. Táto podmienka mala byť použitá práve v súvislosti s nedodržaním záväzku uvedených v čl. 2 bodu 2.2, 2.3 alebo 2.4 Dodatku.

Aj v súvislosti s uplatnenou náhradou škody, súd vychádzal pri posudzovaní nároku z ustanovení Občianskeho zákonníka, umožňujúcich preskúmať spotrebiteľskej zmluvy obsahujúcej nekalú podmienku aj vtedy, ak spotrebiteľ nenamieta nekalý charakter tejto podmienky.

Podľa ust. 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), účinného v čase uzavretia Dodatku k zmluve o pripojení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa ust. § 54 ods. 1,2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Už zo samotnej žaloby je zrejmé, že žalobca si bol vedomý povinnosti zdržať sa používania neprijateľnej podmienky z uplatňovania práv zo zmluvnej pokuty, ktorá už bola určená právoplatne iným súdom. Aj v takom prípade súd podrobuje súdnej kontrole prijateľnosť zmluvných podmienok, nakoľko nie je jednotná databáza vyhlásených neprijateľných podmienok. V súvislosti s tým, že v Dodatku k zmluve o pripojení sa úprava zmluvnej pokuty a náhrady škody prelína jednak textovo a jednak výškou zmluvnej pokuty, je namieste s poukazom na text dodatku v čl. 2 bod 2.5. a v čl. 3. bod 3.7 preskúmanie, či dodatok prípadne zmluva, neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je vo vzťahu k dodávateľovi v neporovnateľne slabšej pozícii, z hľadiska skúseností a informovanosti a možnosti vyjednávania o zmluvných podmienkach pred uzavretím zmluvy. Zmena štandardných vopred predformulovaných zmluvných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna, pretože dodávateľ služby rozhodne nezmení text, ktorý je určený pre široký okruh spotrebiteľov a je sformulovaný tak, aby to sledovalo finančný záujem dodávateľa. Z tohto pohľadu je teda rovnosť vo vzťahu dodávateľa a spotrebiteľa len formálna. Bez znevažovania schopnosti spotrebiteľa posúdiť zmluvné podmienky je nesporné, že v podobe ako sú sformulované zmluvné podmienky a predložené spotrebiteľovi, je skutočne málo pravdepodobné, že by sa spotrebiteľ vzhľadom na ich rozsiahlosť, použitú právnu terminológiu, vedel s nimi náležite oboznámiť, zvlášť pokiaľ samotné minimalizované písmo to výrazne sťažuje, až znemožňuje. Pri podpise zmluvy/dodatku nevie spotrebiteľ posúdiť, či už bola niektorá zo zmluvných podmienok vyhlásená za neprijateľnú, aby sa vyhol uzavretiu zmluvy obsahujúcej neprijateľnú podmienku. Z toho dôvodu má jedinou možnosť výberu, a to zmluvu podpísať, alebo nie, čo má za následok neposkytnutie služby. Ani možnosť výberu iného mobilného operátora nie je predpokladom pre vylúčenie použitia neprijateľných podmienok, pretože použitie predformulovaných zmlúv je všeobecne zaužívané a príznačné aj pre iných operátorov, čo je zrejmé z rozhodovacej činnosti súdu.

V danom prípade žalobca zabezpečoval zmluvnou pokutou poskytnutie mobilného telefónu za akciovú cenu, pričom zmluvná pokuta v označenej zmluve už priamo vyjadrovala rozdiel medzi akciovou cenou a predajnou cenou. Zaväzovala žalovanú počas celej doby viazanosti. Z bodu 2.5., čl. 2 Dodatku tiež vyplýva, že účastník bol povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka, s odkazom na body 2.3, 2.4 článku, a to nielen pre nezaplatenie splatnej ceny za služby, ale aj za nedodržanie záväzku v bode 2.2, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti dodatku pred uplynutím doby viazanosti. Takto koncipovaná úprava zmluvnej pokuty vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov, pričom vlastne dodávateľ určí, ktoré porušenie si vyberie.

Naviac sankcie zaťažujú jednostranne len spotrebiteľa, čo svedčí o nerovnováhe účastníkov v tomto spotrebiteľskom vzťahu. Takto upravená zmluvná pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú pokutu.

Žalobca si uplatnil nárok v tomto konaní z titulu náhrady škody, aby predišiel procesnej neistote pri posudzovaní nároku z titulu zmluvnej pokuty, ako paušalizovanej náhrady škody. Uplatnil si náhradu škody vo výške rozdielu medzi akciovou a predajnou cenou mobilného telefónu, nakoľko žalovaná získala uvedené telekomunikačné zariadenie za zvýhodnenú cenu oproti cene trhovej a boli jej poskytované zvýhodnené služby. Právo na náhradu škody je právom z porušenia, pričom predpoklady zodpovednostného práva sú iné, ako porušenie práva zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb.

Podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

V prípade náhrady škody je potrebné skúmať, či sú naplnené predpoklady pre vznik škody, v súlade s ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V súlade s týmto ustanovením, bolo potrebné preukázať vznik škody, protiprávne konanie, ako aj príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním. Pre vznik zodpovednosti je potrebné kumulatívne splnenie všetkých uvedených predpokladov, dôkazné bremeno znáša žalobca. V súlade s ust. § 442 OZ, pokiaľ ide o vznik škody, uhrádza sa skutočná škoda a to čo poškodenému ušlo „ušlý zisk“. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia.

V súvislosti s uplatnenou náhradou škody, súd poukazuje na čl. 2. bod 2.5 a čl. 3. bod 3.7 Dodatku k zmluve, z ktorého vyplýva, že ku vzniku škody malo dôjsť nedodržaním doby viazanosti v súvislosti s poskytnutím SIM karty. Táto škoda by mala predstavovať rozdiel medzi zľavnenou spotrebiteľskou a kúpnu cenou mobilného telefónu. V nadväznosti na uvedené ustanovenia, bol spotrebiteľ povinný uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu, ktorá bola pretransformovaná v tomto prípade do náhrady škody. Za predpokladu, že zmluvná podmienka týkajúca sa zaplata zmluvnej pokuty bola už určená ako neprijateľná zmluvná podmienka, v súlade s ust. § 53a ods. 1 OZ, neprichádza do úvahy ani moderovanie výšky zmluvnej pokuty, pretransformovanej do náhrady škody podľa ust. § 545a OZ, keďže sa jednalo o neplatné zmluvné dojednanie.

Podľa názoru súdu, žalobca v rámci svojej obchodnej politiky využíval práve uvedenú nižšiu - zľavnenú cenu mobilných telefónov, ako obchodný ťah na získanie klientov a zníženie konkurencieschopnosti vo vzťahu k iným mobilným operátorom na trhu. Na základe toho odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón za dohodnutú kúpnu cenu, v tomto prípade to bola zľavnená cena. Všeobecné konštatovanie v bode 2.5. Dodatku podľa názoru súdu nie je možné chápať ako individuálne vyjednanie konkrétnej zmluvnej podmienky, keďže bolo zapracované do formulárového typu zmluvy, bez možnosti ovplyvniť obsah tohto dojednania žalovanou. Nepochybne absentovalo aj riadne oboznámenie žalovanej s obsahom Dodatku, aj s následkami nedodržania doby viazanosti, pretože v prípade riadneho oboznámenia, by žalovaná určite prehodnotila kúpu mobilného telefónu za takýchto podmienok a takúto cenu. Pokiaľ bolo úmyslom žalobcu dosiahnuť priamo v Dodatku relevantnú dohodu o zmene kúpnej ceny mobilného telefónu, pretože o zmenu ide, mal riadne vymedziť podmienky, za ktorých sa táto kúpna cena bude meniť. Z toho hľadiska teda inú, ako dohodnutú cenu za odpredaný telefón, nie je možné považovať za relevantnú.

Neplatné dojednanie nemôže zakladať zodpovednosť žalovanej z titulu protiprávneho konania. Podľa názoru súdu porušenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, nie je protiprávnym úkonom, čo je jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu. Žalobca teda nepreukázal zodpovednosť za škodu, pre absenciu predpokladov jej vzniku.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobca sa dôvodne domáhal zaplata istiny do výšky sumy 438,80 Eur, spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 8,75 % ročne za čas od 24. 07. 2012 do zaplata. V tomto rozsahu súd žalobe vyhovel. Vo zvyšujúcej časti súd

žalobu zamietol ako nedôvodnú a súčasne aj s poukazom na určenie neprijateľnej podmienky, uvedenej vo výroku rozsudku.

Podľa ust. § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „O.s.p.“), ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Napriek tomu, že už bola zmluvná pokuta určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozsudkom iného súdu, súd vychádzajúc z novelizovaného znenia ust. § 153 ods. 4 O.s.p., vyslovenie neprijateľnej podmienky zahrnul do výroku rozsudku a bez návrhu určil za neprijateľnú uvedenú podmienku týkajúcu sa zmluvnej pokuty, v spojitosti s úpravou náhrady škody. Preskúvanie zmluvnej podmienky upravenej vo výroku rozsudku je obsiahnuté v odôvodnení rozsudku. Dôvodom pre taký postup je okrem aplikácie ust. § 153 ods. 4 O. s. p., aj existencia rôznych rozhodnutí súdov, ktoré preskúvajú rovnaké zmluvné podmienky týkajúce sa zmluvnej pokuty.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V danom prípade mal žalobca úspech vo výške 77 %, žalovaná do výšky 23 %, konečný úspech v spore mala žalovaná vo výške 54 %.

Žalobca si uplatnil náhradu trov konania v podobe zaplateného súdneho poplatku vo výške 34,- Eur a v náhrade trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci, a to za prevzatie zastupovania a písomné podanie na súd zo dňa 24. 04. 2014. Ďalšie úkony už neboli realizované prostredníctvom právnej pomoci právneho zástupcu označeného v žalobe.

Podľa ust. § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., hodnota jedného úkonu predstavovala výšku 38,18 Eur, spolu za dva úkony 76,36 Eur. Režijný paušál za úkony vykonané v roku 2013 predstavuje sumu 7,81 Eur, k dvom úkonom sumu 15,62 Eur. Odmena a režijný paušál predstavujú spolu výšku 91,98 Eur. Právny zástupca žalobcu preukázal, že je platcom dane z pridanej hodnoty, z toho dôvodu mu patrí aj DPH vo výške 20 % zo sumy 91,98 Eur, vo výške 18,40 Eur. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavovali výšku 110,38 Eur.

Celková náhrada trov konania, spolu s náhradou zaplateného súdneho poplatku vo výške 34,- Eur, by predstavovala sumu 144,38 Eur. V tomto prípade súd zohľadnil konečnú mieru úspechu žalobcu (54 %) a priznal náhradu trov vo výške 77,97 Eur, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť na účet žalobcu, podľa ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.